

A magyar telefontechnikai ipar termékei a Szovjetunióban

ETO 621.395.7:382(439:47)

A második világháború idején a Szovjetunióban a távbeszélőhálózat óriási károkat szenvedett. Az európai rész telefonközpontjai elpusztultak, a telefonvonalak — túlnyomóan légvezetékek — megsemmisültek, a műszaki gárdát a frontokon nagy veszteségek érték. A fasizmus feletti győzelem után, a béke első éveit az újjáépítéssel teltek el. Ugyanakkor — tekintetbe véve a népgazdaság és a honvédelem elsőrendű szükségleteit — megindult a helyközi hírközlés, a kábel és rádiórelé vonalak erőteljes fejlesztése.

Később, a hetedik ötéves terv idején megérett a helyzet a helyi és iparhálózati hírközlés erőteljesebb fejlesztésére is. Megkezdődött a nagyszabású lakásprogram megvalósítása, és ezzel szükségessé vált az infrastruktúra megfelelő fejlesztése is. Vidéken a szocialista mezőgazdaság szervezettségének kibontakozása, ipari jellegének erősödése csak a távbeszélőhálózat fejlesztésével és automatizálásával együtt volt elképzelhető.

Az 1966—70 években sikeresen végrehajtott VIII. ötéves terv keretében a Szovjetunióban 1 773 000 telefonállomást kapcsoltak be, de a lakosság rohamosan növekvő igényeihez viszonyítva ez a mennyiség kevésnek bizonyult. A Szovjetunió Kommunista Pártjának XXIV. kongresszusa ezért határozatot hozott arról, hogy az ország telefonvonalainak a számát a folyó, IX. ötéves tervben — mind a városokban, mind a rurál hálózatban — kerekén másfélszeresére kell emelni. A fejlesztés ütemére jellemző, hogy a harmadik évben (1973) majdnem 900 000 új előfizetői vonalat kapcsoltak be, 5,5 millió km telefonkábel t fektettek le. Az évente bekapcsolandó előfizetők száma a kilencedik ötéves terv végén meghaladja az egymilliót.

A Szovjetunió távbeszélőközpontokat és készülékeket gyártó ipara is rohamosan növekszik. A II. világháború előtti években az országban működő telefontechnikai ipar automata központokat önállóan alig állított elő; a működő telefonközpontok túlnyomóan Siemens és Ericsson gyártmányúak voltak. A háború óta eltelt időben hatalmas ipari bázis létesült részben más szocialista országok iparával közösen fejlesztett, részben teljesen önálló fejlesztésű, koordináta-rendszerű központok gyártására. A Szovjetunió gyártókapacitása azonban nem fedezi a belföldi szükségletet, így a különbséget importból fedezi. A behozatal — egyes helyközi és nemzetközi kapcsolóktól eltekintve — szocialista országokból történik, nevezetesen az NDK-ból, Csehszlovákiából, Jugoszláviából, Magyarországról és Bulgáriából. A sorrend a vonalszámoknak felel meg.

Hazánk telefonközpontokat előállító iparvállalata, a Beloianisz Híradástechnikai Gyár 1959. óta vesz

részt exporttermékeivel a szovjet távbeszélőhálózat fejlesztésében. A szovjet exportot egyéb értékesítéseinktől az alábbi jellemzők különböztetik meg:

1. A kivittelt hosszú lejáratú megállapodások határozzák meg, melyek évekre biztos piacot jelentenek a gyártmányok meghatározott választékára;
2. az exportált termék a szovjet posta igazgatás pontosan körülhatárolt követelményeinek felel meg;
3. szovjet partnerünknek az egyes telefonközpontokat teljesen szállítjuk, tehát erősáramú berendezéssel, akkumulátorokkal, telefonkészülékekkel stb. együtt (kivéve a vonali kábeleket és a multiplex berendezéseket).

A felsorolt jellemzők közül az 1. pontban érintett tényező rendkívül megkönnyíti a kereskedelmi ügyvitelt és a gyártás programozását. A BHG 1959—66 között az ATSz 10/40 típusú rurál végközpontot, 1966 óta napjainkig és előreláthatólag még hosszú évekig az ATSzK 100/2000 típusú rurál vég-, szektor- és göcközponti típust szállítja a szovjet postai igazgatás részére. A szállítások pénzügyi kontingenstől a KGST munkamegosztás elvei figyelembevételével, kétoldalú hosszú lejáratú egyezmények irányozzák elő. A gyártmányok folyamatos technológiai és szolgáltatásbeli korszerűsítései ellenére a szállítások gyakorlatilag változatlan műszaki tartalommal történnek; a változások legtöbbször a nomenklátúra bővülésében tükröződnek.

A 2. pontban megjelölt körülhatárolt műszaki követelmények mögött két dolog rejlik. Egyik az, hogy a szovjet exportra kerülő termék vagy teljesen szovjet fejlesztés eredménye, tehát a gyártáshoz szovjet dokumentációt honosítottunk, vagy legalábbis a fejlesztés szovjet tervfeladat alapján és szoros műszaki-gazdasági együttműködés mellett történt. A másik vonás ebből következik; nevezetesen ezek a berendezések más piacokon gyakorlatilag nem értékesíthetők.

A központok komplett szállítása olyan feladatot is ró a szállító vállalatra, hogy az adott üzletben a fővállalkozó szerepét betöltse, tehát amit ő maga nem gyárt, szerezz be másutt és saját garanciájával adja azt tovább a megrendelőnek. A jelenleg szállított ATSzK 100/2000-es típusnál ez annyit jelent, hogy a szovjet távbeszélőhálózat fejlesztésében résztvevővé válik a Híradótechnikai Vállalat, az Akkumulátor és Szárazelemgyár, a Magyar Kábel Művek is (a TRT szovjet exportra ma nem gyárt készüléket, azokat a szovjet fél lengyel és bolgár importból szerzi be).

A Szovjetunióba irányuló szállítások gyártási és kereskedelmi kérdésein túlmenően szükségesnek tartjuk aláhúzni azokat az egyéb, szellemi jellegű előnyöket, amikhez a BHG jutott a szovjet igényeknek megfelelő berendezések gyártásbavételével.

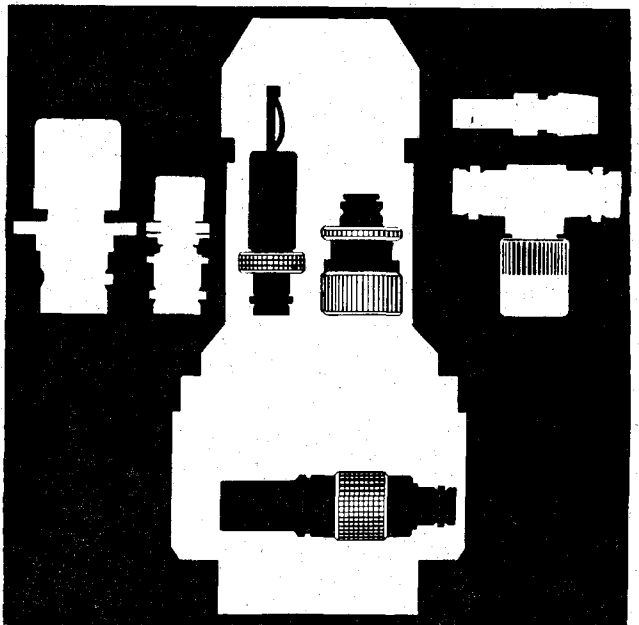
Az ATSz 10/40 típusú rurál végközpontok hono-

sításakor kapta meg a gyár a Siemens-típusú lapos jelfogó teljes gyártási dokumentációját. Erre a jelfogó típusra épül ma a gyártási profil jelentős részét kitevő teljes CA alközponti és CH házi központi család, valamint 50%-ban a jelenleg gyártott ATSZK 100/2000 típus is. A régi Western jelfogó, a Rotary-központok tömegjelfogója, teljességgel alkalmatlan volt Crossbar-rendszerű központok céljára. Így közvetve bár, de az ATSZ 10/40 honosítása adott nagy lökést a hazai alközponti fejlesztés munkájának. Ugyanennek a központtípusnak köszönhető annak az üzemrésznek a felépítése is, ahol először lehetett megvalósítani egy telefonközpont-típus egységeinek szalagszerű sorozatgyártását, nagy mennyiségben.

Az 1963–66 években bevezetett ATSZK 100/2000 típusnak köszönhető, hogy honosításra került az a 20 pontos dugasz, ami ma valamennyi központtípusnak kizárólagos áramköri csatlakozó típusa és ami — olcsóságánál fogva — lehetővé tette olyan ésszerű áramköri egységek kiképzését más berendezéseknél is, melyek önállóan gyárthatók és szállíthatók. Az ATSZK 100/2000 típus példamutató konstrukciós megoldásai ma már sok más BHG gyártmányban tükröződnek. Az a lehetőség, hogy a legkülönbözőbb áramköröket teljes, felszerelt központban való kipróbálás nélkül szállítsuk, új tapasztalatokat adott az automata vizsgálóberendezések tervezése, a gyártás programozása, az egyes technológiai menetrendek terén. Először készült telefonközpont-hoz Rotaprint-eljárással teljes dokumentáció; először sikerült mederbe terelni és elfogadott ügymenettel intézni az elkerülhetetlen változtatásokat. Ma már azt is elmondhatjuk, hogy az ATSZK sávok konstrukciója tette lehetővé a jelfogósávok hullámforrasztásának gyakorlati bevezetését.

A Szovjetunióban ma Moldáviától az Usszuri partjáig, Taskenttől a Jakutföldig, mindenütt működnek magyar telefonközpontok. Hiba lenne elhallgatni, hogy olykor reklamációk is érkeznek — olyanok is, melyekről valóban a BHG tehet. Mindez nem változtat azon, hogy a BHG az elmúlt 15 év alatt több mint félmillió vonallal járult hozzá ahhoz, ami a szovjet nép nagy célkitűzése: létrehozni a kommunizmus anyagi-technikai bázisát. A BHG dolgozói pedig nem felejtik el, hogy a szovjet — magyar együttműködésnek ez a kis része, a Szovjetunióba irányuló telefonközpont-export mentesítette a gyárat 1959-ben a súlyos gazdasági nehézségektől.

A BHG mind saját, mind megrendelői kezdeményezésből folyamatosan korszerűsíti termékeit, annál is inkább, mert a minőségi, megbízhatósági követelmények évről évre nőnek. Ezzel a munkával részletesen más cikk foglalkozik. A szovjet ipar is átvette egyes fejlesztési eredményeinket; együttműködésünk mindkét félnek gyümölcsöző. Törekvésünk az, hogy a Szovjet Posta irányában kötelezettségeinknek úgy tegyünk eleget, hogy a magyar ipar jó hírért gyarapítsuk azokon a vidékeken is, ahol központjaink talán egyedül képviselik országunkat.

Szimmetrikus csatlakozók nagyfrekvenciás és alacsony frekvenciás alkalmazásokra

Nagyfrekvenciás csatlakozók

Mindegyik nagyfrekvenciás csatlakozótípus állandó értékű hullámellenállással (50 és 75 ohm) készül és a teljes elektronikai területen árnyékolt összeköttetések létesítésére alkalmas, az 1/3, 3 és a 2/6, 6 típusorozat (BNC, TNC) készülékek egymás közötti összeköttetésére való, míg a dugaszolható kivitelű csatlakozók betétegyeségek csatlakoztatására. Mérési célokra, illetve a magasabb frekvenciákra a 3/7 (N) és a 7/16 típusorozat alkalmazható. Az 1,8/6,2; 1,6/9,7 (C); valamint a 3/9,7 (C) sorozat tagjai gyorsan összekapcsolható nagyfrekvenciás csatlakozók. Közepes teljesítmények átvitelére alkalmas a 8/28 típusorozat.

Alacsonyfrekvenciás csatlakozók

Információtechnikai alkalmazásuk mellett az 5/21 és 6/10 típusorozat tagjai elsősorban a híradástechnikában és a mérés technikában, a 7/25 és 8/25 sorozat a magfizikában, a 32/22 típusorozat tagjai pedig az adatfeldolgozás területén nyertek alkalmazást.

Kérjen tájékoztatást a részletes műszaki adatokról és a speciális szállítási lehetőségekről. Nagy tapasztalatú szakmérnökök adnak tanácsot minden alkalmazási kérdésben.

Elektrotechnik

EXPORT-IMPORT

VOLKSEIGENER AUSSENHANDELSBETRIEB DER
DEUTSCHEN DEMOKRATISCHEN REPUBLIK
DDR 102 BERLIN-ALEXANDERPLATZ
HAUS DER ELEKTROINDUSTRIE

Exportálja az
Elektrotechnik
Export-import Külker. V.
DDR 102 Berlin,
Alexanderplatz 6
Német Demokratikus
Köztársaság

RFT

electronic

megbízható és nagy teljesítményű elektronikus alkatrészek

Tájékoztatást nyújt az
NDK Magyarországi
Nagykövetsége
27. Kereskedelempolitikai
Osztály
1143 Budapest XIV.,
Népszó Stadion út 101–103